

MÜNCHEN			
TÉT szakdiplomata éves beszámoló jelentés			
2023. augusztus – 2024. június			
Készítette: (TÉT szakdiplomata)	Gurza László		
Beszámoló véglegesítésének időpontja (év, hó, nap):	2024.	június	15.
1. Vezetői összefoglaló	Jelen beszámolási időszak a szakdiplomata állomáshelyének tavaly augusztusi elfoglalását követően végzett tevékenységről, azaz 10 hónapnyi szolgálatról ad számot. Tekintettel arra, hogy az állomáshelyen ezt megelőzően nem szolgált tudományos és technológiai szakdiplomata, ezért a szolgálatot az alapoknál kellett kezdeni, ahol a meglévő ágazati kapcsolatokról kiindulva egy átfogó, élő és rendszerezett kapcsolati hálót volt szükséges kialakítani. Az elmúlt tíz hónap egyik legnagyobb eredménye, hogy sikerült a Bajor Szabadállam vonatkozásában a magyar tudományosság szempontjából releváns, rendszerezett és élő kapcsolati hálót kialakítani. A szakdiplomata kihelyezése érdemi változást hozott a külképviselet tudománydiplomáciai tevékenységének méretében, láthatóságában és intenzitásában. Elkezdődött egy pozitív irányú, szakmai párbeszéd a releváns államigazgatás szervekkel a tudományosságot érintő kérdésekben, melynek nyertesek a bajor-magyar tudományos partnerségek lesznek. Megkezdődött a magyar partnerségi kapcsolatok kialakítása szempontjából releváns bajor felsőoktatási intézmények személyes felkeresésére, több esetben már megkezdődtek az egyeztetések a bajor és a potenciális magyar partner felsőoktatási intézmények között. A rendezvények, programok, ill. személyes és virtuális egyeztetések révén sikerült összességében a magyar KFI ökoszisztéma láthatóságát érdemben növelni. Az eseményeken és programokon promotálásra került többek között a ZalaZONE, az N7 Holding Zrt., az ELI-ALPS, illetve a HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat keretében működő innovációs ökoszisztéma. Ezzel Magyarország nagyszabású tudományos (ún. zászlóshajó) műhelyei a beszámoltatási időszakban bemutatkoztak a Bajor Szabadállamban. A magyar innovációs ökoszisztéma láthatóságának növekedését a beérkező megkeresések és visszajelzések volumene egyértelműen igazolja. Nem utolsósorban a kifejezetten pozitív rezonanciájú tudományos szakmai programok hazánk általános megítélésében is pozitív hatást váltottak ki.		

	A közös finanszírozású felsőoktatási intézményeket érintő projektek esetében a Regensburgi Egyetemen működő Hungaricum – Magyar Intézet esetében a beszámoltatási időszakban sikeresen sor került az együttműködési megállapodás magyar fél által kezdeményezett módosítására. Összegezve tehát az állomáshely tavaly augusztusi elfoglalásától számított beszámoltatási időszakban tíz aktív hónapot tudunk a hátunk mögött, ahol sikerült egy jó alapot önteni a következő évek tudománydiplomáciai munkájához, melynek a következő célok és prioritások mentén kívánunk érvényt szerezni. Általános és folyamatos cél a kapcsolati háló ápolása és továbbfejlesztése, amely a fentiekben részletezettek okán tapasztalatunk szerint elsősorban személyes formában vezet sikerre. Ezen belül is fontos cél, a kiemelt kutatási infrastruktúrát üzemeltető társaságok müncheni központjaival fenntartott kapcsolat továbbfejlesztése. Folytatni kívánjuk a bajor tudánypolitikai döntéshozókkal elkezdett kifejezetten pozitív irányba mutató szakmai párbeszédet. Ehhez kapcsolódóan kiemelt cél a közös finanszírozású együttműködési megállapodások meghosszabbítása is. További kiemelt cél, a bajor felsőoktatási intézmények felkeresésének folytatása olyan ütemben, hogy a kiküldetés végére valamennyi magyar partnerség szempontjából releváns bajor felsőoktatási intézménnyel a személyes egyeztetésre sor kerüljön. Ezt a tevékenységet a felsőoktatástól függetlenül működő kutatóhelyekre is ki fogjuk terjeszteni. A beszámoltatási időszakban első ízben, de hagyományteremtő szándékkal megszervezett Magyar Tudomány Ünnepe, illetőleg Nyári tudománydiplomáciai délutánt a rendkívül pozitív visszahangra tekintettel a továbbiakban hagyományosan meg szeretnénk rendezni. Tovább kívánjuk növelni a magyar KFI ökoszisztéma láthatóságát, illetve a bajor és magyar fél közötti együttműködés intenzitását, melyet elismert bajor innovációs szervezetekkel társszervezésben a mesterséges intelligencia, az innovatív orvostudományok területére vonatkozó célzott programokkal kívánunk megvalósítani. Végezetül pedig a fiatal innovatív magyar vállalkozások promotálását tervezzük. A Bajor Szabadállam KFI ökoszisztémája, kapcsolatrendszere, annak magyar vonatkozásai, valamint a beszámoltatási időszak tíz hónapjában kifejtett szakdiplomata-szolgálat részleteinek kifejtése az alábbiakban olvasható.
2. A fogadó ország (TÉT szakdiplomata felelősségi területe) KFI helyzete, prioritások, intézményrendszer	A Bajor Szabadállamban található felsőoktatási intézmények, a függetlenül működő kutatóhelyek, valamint a gazdasági szereplők élénk kutatás-fejlesztési tevékenységet folytatnak és a tartományban hagyományosan erős az innovációba vetett vállalkozói bizalom, illetve a kutatás-fejlesztésben aktív szereplők közötti kölcsönös együttműködés. Ezen szilárd alapokon állva a Bajor Szabadállam Kormánya 2019-ben egy új korszakot nyitott meg azáltal, hogy elfogadta a Hightech Agenda Bayern (HTA) nevet viselő, 2025-ig tartó és összesen 5,5 Mrd. EUR összköltségvetésű innovációs beruházási programját, melynek keretében egyrészt a gazdaság megerősítésére létrehozásra kerül több

pénzügyi alap, másrészt a felsőoktatási intézményrendszer egy jelentős tárgyi és még jelentősebb személyzeti fejlesztésen esik át. A beruházási program céljai között szerepel új, innovatív ágazati tanszékek (pl. mesterséges intelligencia) létrehozása és azokra elismert professzorok meghívása, ezzel egyidőben pedig a hallgatói létszám jelentős növelése.

A Bajor Szabadállam számos kutatási területen képvisel világszínvonalat, így a beszámoló terjedelmi keretei miatt csupán az aktuális prioritási trend került kiemelésre. A fentebb már említett HTA egyik kulcseleme a *mesterséges intelligencia* fejlesztésének támogatása, amely a Bajor Szabadállamban négy fókuszterület (intelligens robotika, adattudomány, egészség és mobilitás) mentén valósul meg. Továbbá a Bajor Szabadállam az átfogóan értelmezett *űrkutatás* területén is hangsúlyos szereplő kíván lenni, melyet jól mutat az a tény is, hogy a területet felügyelő bajor államminisztérium 2018 óta közel 445 M EUR támogatást nyújtott ezen ökoszisztéma képviselőinek. Ezen túlmenően az energetika területén a *hidrogéntechológia*, valamint a *magfúzió* kutatásának támogatása élvez kiemelt kormányzati figyelmet.

A Bajor Szabadállamban egy rendkívül széles KFI intézményrendszer működik. A beszámoló terjedelmi korlátai miatt ez esetben is csupán a legfontosabb és legszélesebb palettát lefedő szereplők megemlítésére szorítkozom. A korábban említett HTA megvalósításában három (a gazdasági ügyekért, a tudományos ügyekért, valamint a digitalizációért) felelős bajor államminisztérium rendelkezik feladat- és hatáskörrel. Szinte valamennyi felsőoktatási intézmény kifejt kutatás-fejlesztési tevékenységet is és a felsőoktatási autonómia keretein belül működtet erre szakosított szervezeti egységeket (többek között tudástranszfer központokat). Kiemelendő továbbá az innovatív ötletek birtokosai számára első kontaktpontnak számító és ernyőszervezetként működő Bajor Kutatási és Innovációs Ügynökség (Bayerische Forschungs- und Innovationsagentur), mely négy bajor szabadállami fenntartású szereplő, a Bajor Kutatási Szövetség Kft. (BayFOR), a Bajor Kutatási Alapítvány (Bayerische Forschungsstiftung), a Bajor Szabadalmi Szövetség Kft. (BayPAT), valamint a Bajor Innovációért és Tudástranszferért Kft. (Bayern Innovativ) együttműködésén alapszik. A BayFOR elsődlegesen az EU-s pályázatokhoz való hozzáférés elősegítésében nyújt szolgáltatást, továbbá ún. kutatói szövetségek támogatását látja el: alakulásukhoz nyújt tanácsadást, segít az összekötésükben egyéb szereplőkkel, valamint segít a nyilvánossággal való érintkezésben. A kutatói szövetségekben különböző ágazatból dolgoznak együtt szakemberek egy bizonyos összetett kérdés megoldása céljából, amelyre egy projekt kerül kialakításra 4-5 éves kifutási idővel. Nem utolsósorban a BayFOR egy támogatói program lebonyolítója, amelynek célja legalább részben bajor állami tőkéből működtetett egyetemek és alkalmazott tudományokkal foglalkozó főiskolák számára támogatást nyújtani, nemzetközi együttműködések kialakítására. A Bajor Kutatási Alapítványt a Bajor Szabadállam parlamentje által 1990. augusztus 1-jén elfogadott törvény hozta létre abból a célból, hogy további támogatási lehetőséget biztosítson a felsőoktatási kutatás-fejlesztésnek és elősegítse az eredmények gyors gazdasági hasznosodását. Jelenleg kétfajta projektet finanszíroz az alapítvány: együttműködési projekteket és kutatói szövet-

	ségeket. Ezen túlmenően nemzetközi kutatói ösztöndíjakat nyújt. Kiemelt cél a projektek későbbi gazdasági hasznosítása. A BayPAT célja a bajor egyetemeken és főiskolákban született innováció szabadalmak bejegyzése általi megóvása és gazdasági hasznosítása a piacon. A kft. 2007-es alapításától kezdődően közel 1.100 szabadalom bejegyzésében működött közre. A Bayern Innovativ elsősorban olyan kis- és középvállalatok számára ajánl innovációs szolgáltatásokat, ahol hiányzik a KFI terület üzemeltetésére fordítható anyagi forrás. A Bayern Innovativ szolgáltatásai: vállalkozások összekapcsolása egyetemekkel és kutatóintézetekkel, tanácsadás vállalkozások számára a bajor tartományi, a német szövetségi és az európai uniós innovációra vonatkozó pályázati lehetőségekről, valamint támogatás nemzetközi partnerek felkeresésében, illetőleg saját kezelésű programokból pénzügyi támogatás nyújtása, rendezvény- és kiállításszervezés, ahol lehetőség nyílik a Bayern Innovativ-on keresztül megjeleneni egy-egy nagyobb kiállításon. A tartományi szereplőkön túlmenően a Bajor Szabadállam öt helyszínen (Garching, München, Erlangen, Martinsried, Seewiesen) tizenhárom Max Planck Intézetnek és a Max Planck Társaság központjának ad otthont. A Bajor Szabadállam ad otthont továbbá a Fraunhofer Társaság központjának is és számos Fraunhofer Intézet székhelye vagy valamely telephelye található a tartományban. Nem utolsó sorban nyolc Leibniz Intézet működik a Bajor Szabadállamban.
3. Bilaterális KFI kapcsolataink	Államigazgatási szinten Magyarország és a Bajor Szabadállam egy átfogó KFI kapcsolatrendszerrel rendelkezik és a tudományos élet számtalan területén létezik valamilyen fajta együttműködés a két fél között. Az együttműködésnek tulajdonított jelentőség a rendszeresen ülésező kormányzati vegyesbizottsági ülésekben is tetten érhető, ahol legutóbb a tudományos és technológiai jellegű programpontok jelentős arányt képviseltek. Felsőoktatási intézmények ill. kutatóhelyek szintjén megállapítható, hogy egyrészt a jelentősebb múlttal rendelkező bajor és magyar felsőoktatási intézmények és kutatóhelyek között számos együttműködés létezett vagy létezik, melyekre a változó dinamika jellemző, azaz az együttműködés egyrészt igazodik az éppen aktuális pályázati felhívásokhoz és forráslehetőségekhez. Másrészt viszont megfigyelhető egyfajta szubjektív elem is, mégpedig a kapcsolat-tartást érintő személyi vagy szervezeti változások ill. átszervezések okán is veszíthetnek intenzitásukból, így helye van a kialakított keretek új tartalommal való megtöltésének is. Ugyanakkor az újabb alapítású bajor kutatóhelyek és felsőoktatási intézmények esetében gyakorta nincs kialakult nemzetközi kapcsolatrendszer, esetükben pedig teljes nyitottság tapasztalható a magyar partnerségi kapcsolatok kialakítása iránt, így ezen a téren a bilaterális KFI kapcsolatrendszer érdemben bővíthető.

	Vállalati szinten a magyarországi érdekeltséggel rendelkező bajor vállalatok egyre intenzívebb KFI együttműködésre törekednek a magyar szereplőkkel, melynek ékes példái a bajor járműgyártó vállalatok magyar egyetemekkel történő együttműködései (AUDI – Széchenyi István Egyetem, ill. BMW – Debreceni Egyetem). Ugyanakkor egyre gyakoribb a pusztán vállalatok közötti bajor-magyar kutatás-fejlesztési együttműködés (elsősorban az infokommunikációs területen). Továbbá a startup-ok esetében is megfigyelhető egy kapcsolatépítési trend, elsősorban közös nemzetközi pályázati alapon. Tudománydiplomáciai cél, hogy pl. az innovációra vonatkozó magyar jogszabályi környezet és egyéb ösztönzők bemutatása révén a kapcsolatokba ezen a téren további lendület hozzunk.
4. Szerződéses kapcsolatok helyzete, megállapodások, egyezmények hatályossága, meghosszabbítása, új egyezmények megkötése a jövőben	A Magyar-Bajor Vegyes Bizottság legutóbbi, budapesti ülésén kidolgozott és 2022-2024-re vonatkozóan aláírt Együttműködési Program számos pontja a tudomány és technológia területére vonatkozik. Az Együttműködési Program alapján a tudomány és technológia területét érintően a felek együttműködnek többek között oktatói cserekapcsolatok fenntartásában, az Andrassy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetem (AUB), illetőleg a Regensburgi Egyetemen működő Hungaricum – Magyar Intézet támogatásában (utóbbi kettőt kifejtve lásd lentebb), továbbá állami cseresztöndíjak nyújtásában, illetve számos ún. kettős-diploma program bajor-magyar egyetemi viszonylatban történő megvalósításának fenntartásában (pl. Passau Egyetem és Budapesti Corvinus Egyetem között), valamint a körforrásos gazdaság, hidrogéntechnológia, űrkutatás és autóiipari kutatás-fejlesztés területén. Ezen együttműködési programok megvalósítása rendszerint egy további, szükség szerint állam- vagy intézményközi megállapodás keretében öltenek testet. A jelenleg hatályos Együttműködési Program megvalósulását a felek a soron következő, Bajor Szabadállamban megtartott ülésén tekintik át. A szerződéses kapcsolatok esetében kiemelendő egyrészt az Andrassy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetem (AUB) további fejlesztését célzó jövőbeni együttműködésről, valamint annak további finanszírozásáról szóló közös szándéknyilatkozatot szükséges kiemelni, melyet a Németországi Szövetségi Köztársaság, Osztrák Köztársaság, Magyarország, valamint Baden-Württemberg és a Bajor Szabadállam írt alá és amely jövő év végéig rendezi a 2001-ben alapított AUB finanszírozásának kérdését. A szerződő felek érdekeltek az együttműködés meghosszabbításában és az ezirányú előzetes egyeztetések a Bajor Szabadállam vonatkozásában kezdetüket vették. Másrészt pedig a Regensburgi Egyetemen működő Hungaricum – Magyar Intézet (HUI) működtetéséről szóló együttműködési megállapodást szükséges kiemelni, amely egyrészt a Külgazdasági és Külügyminisztérium, másrészt pedig a Bajor Tudományos és Művészeti Államminisztérium és a Regensburgi Egyetem között kötött, amely folyó év végéig szabályozza a HUI működésének rendszerét. Ebben az esetben is mind a bajor, mind pedig a

	magyar fél kifejezett szándéka az együttműködés folytatása. Az újabb megállapodás megkötésére irányuló egyeztetések a magyar és a bajor fél között megkezdődtek és jelenleg folyamatban vannak. A fentiekén túlmenően számos magyarországi kutatóhely, valamint felsőoktatási intézmény rendelkezik közvetlenül valamely bajor kutatóhellyel vagy felsőoktatási intézménnyel megkötött együttműködési, partnerségi, gyakornoki, illetve adott esetben cserediák vagy csereoktatói szerződéssel, melyek kapcsán elmondható, hogy azok gyakorta személyes jó kapcsolatok intézményi szintre emelésének eredményei voltak és a személyi változások okán intenzitásuk változhat. Erre való tekintettel a bajor kutatóhelyek, valamint felsőoktatási intézmények felkeresése során minden esetben hangsúlyt fektetünk a meglévő kapcsolati rendszer áttekintésére és amennyiben szükséges egyeztetünk annak újabb, elsősorban KFI-re vonatkozó együttműködéssel való felélesztéséről. Ezzel párhuzamosan több, vidéki bajor felsőoktatási intézmény részesül erőteljes pénzügyi támogatásban, regionális szerepük megerősítése és teljesítményük bővítése céljából, mely intézményeknek nincs még megszilárdult nemzetközi partneri kapcsolatrendszere. Ezen esetekben a TÉT attasé kiemelt célja a magyar partneri kapcsolatok kialakítása, melyre eddigi tapasztalatunk alapján nagy nyitottság mutatkozik a felkeresett bajor intézmények részéről és több esetben már egyeztetések zajlanak az érdekelt bajor és magyar felek között. Ezzel egybevágóan a németországi tartományok felsőoktatásért felelős minisztereinek konferenciája (Kultusministerkonferenz - Hochschule) a 2024-2034-es időszakra vonatkozóan elfogadta a németországi felsőoktatási intézmények nemzetköziesítésére irányuló stratégiáját, amely szövetségi és tartományi miniszterek kézjegyével ellátva írja elő a nemzetközi kapcsolatok fejlesztésének fontosságát és irányoz elő ezt elősegítő intézkedéseket a németországi és azon belül bajor felsőoktatási intézmények számára.
5. Multilaterális együttműködés az adott relációban	A multilaterális együttműködéseknek esetében elmondható, hogy azok a Bajor Szabadállam esetében túlnyomó többségben az Európai Unió által részben vagy egészben finanszírozott együttműködési programok (mint pl. Interreg Europe, Horizon Europe, Erasmus+ stb.) és kisebb esetben szövetségi és/vagy bajor tartományi finanszírozási programok mentén valósulnak meg. Ami a Bajor Szabadállam hazánkön kívüli európai együttműködéseit illeti, azokat egy erős regionális vezéreltség jellemez, amelynek egyrészt történelmi-földrajzi, másrészt egy erre irányuló erős tartománypolitikai stratégiái, harmadrészt pedig európai pályázatpolitikai indokai vannak. Ennek köszönhetően kiemelhető az erős KFI együttműködés az Osztrák Köztársasággal, Közép- és Észak-Olaszország, illetve a Cseh Köztársasággal, valamint Lengyelországgal is. Európán kívüli kapcsolatok terén – részben igazodva a Németországi Szövetségi Köztársaság egészéhez – a Bajor Szabadállam esetében elsősorban Kína, az Amerikai Egyesült Államok, Kanada (elsősorban Québec és Alberta Tartományok) és India számítanak meghatározó KFI partnernek. Ezen kapcsolatok esetében egy erős gazdasági fókusz

	figyelhető meg, azaz a KFI-tevékenység főként az alkalmazott kutatások területén erős és rendszerint valamely külkereskedelmet folytató vállalkozáshoz kapcsolódik. Míg Kína esetében az e-mobilitás, illetve India esetében az informatika egyértelműen kimagaslik a területek közül, addig az Egyesült Államokkal és Kanadával egy hagyományosabb, széles területi spektrumú együttműködés figyelhető meg. Továbbá az együttműködés erősödése figyelhető meg Brazíliával is.
6. Felsőoktatás helyzete, magyar diákok, oktatók a fogadó országban, a fogadó ország diákjai, oktatói Magyarországon	2023. január 1-jén lépett hatályba az új Bajor Felsőoktatási Innovációs Törvény (BayHIG), amely számos, a felsőoktatási intézményekben zajló kutatás-fejlesztési-innovációs tevékenységet ösztönző rendelkezést tartalmaz és immáron elnevezésében is hordozza az innovációs szemléletet. A törvény a tudás- és technológiatranszferet a felsőoktatási intézmények feladataként határozza meg, megkönnyíti az alapítók hozzáférését az felsőoktatási intézmények kutatási infrastruktúrájához, továbbá megkönnyíti a felsőoktatási intézmények vállalat alapítását vagy vállalkozáshoz való csatlakozást. A tudományos ügyekért felelős államminisztérium törvényben meghatározott keretek között gyakorolt irányítsa alatt működik tíz állami egyetem (hat egyetemi klinikával) és több nem állami egyetem, illetve tizenhét állami és hét nem állami alkalmazott tudományok főiskolája. A Bajor Szabadállamban található felsőoktatási intézmények rendszerint kimagasló eredményeket érnek el a különböző egyetemi rangsorokban. A nemzetközileg széles körben idézett, nemrég nyilvánosságra hozott QS World University Ranking 2025 szerint a Münchener Műszaki Egyetem (TUM) és a Münchener Ludwig Maximilians Egyetem (LMU) Németország két legjobb egyeteme; világviszonylatban pedig a TUM az előkelő huszonnyolcadik, az LMU pedig az ötvenkilencedik helyet foglalja el. Továbbá az Erlangen-Nürnbergi Friedrich-Alexander Egyetem a kettőszázhuszonnegyedik, a Würzburgi Julius Maximilians Egyetem a négyszázhuszonnyolcadik helyet foglalja el a nemzetközi rangsorban, illetőleg további két bajor egyetem (Bayreuthi Egyetem és a Regensburgi Egyetem) is a TOP 750-ben megtalálható. Fentiekre, valamint a jó összeköttetésnek köszönhető elérhetőségükre tekintettel egyre több anyaországi vagy külföldi magyar, ill. már a diaszpórában született másod- és harmadgenerációs magyar diák választ a Bajor Szabadállamban található felsőoktatási intézményt felsőfokú tanulmányainak folytatására. Továbbá élénk a diákmobilitási kapcsolat is (pl. ösztöndíj- és cserediák programoknak köszönhetően). A Tét attasé egyik kiemelt feladatának tekinti a magyar diákság megszólítását, összefogását, Magyarországgal való kapcsolatuk erősítését. A magyar oktatók esetében kiemelendő egyrészt az LMU Finnugorisztika/Uralisztika Intézetében több évtizede szolgálatot teljesítő magyar nyelvi lektor, akivel a külképviselet és Tét attasé is szorosan együttműködik. Másrészt a Regensburgi Egyetemen működő Hungaricum – Magyar Intézetben is szolgálatot teljesít egy vendégoktató, akivel a

	hasonlóan szoros a szakmai együttműködés. Ezen túlmenően megindult a Bajor Szabadállam felsőoktatási intézményeiben szolgáló magyar vagy magyar származású oktatók megszólítása, melyet a TÉT attasé további kiemelt feladatának tekint. Ellenkező irányban egyrészt a Andrassy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetem (AUB), másrészt a német nyelven elérhető szakok (pl. orvostudományi területén) vonzóak a bajor diákok számára, harmadrészt pedig a diákmobilitási kapcsolatok alapján (pl. ösztöndíj- és cserediák programoknak köszönhetően) jönnek bajorországi diákok Magyarországra. A bajorországi oktatók elsősorban az AUB keretében, másodsorban időszakos cserekapcsolatok során tanítanak Magyarországon. A TÉT attasé célja, hogy szakmailag elismert bajor oktatókat erőteljesebben bevonzza a magyar felsőoktatási rendszerbe.
7. TÉT szakdiplomata által szervezett programok a beszámoltatási időszakban: a tudománydiplomáciai prioritások figyelembe vétele, programok jellege, célközönség, utókövetés, feladatok	Az állomáshely tavaly augusztusi elfoglalásától számított 10 hónapos beszámoltatási időszakban kifejtett legfontosabb szervezői tevékenységet az alábbiakban, célhoz kötött csoportosítás szerinti bontásban foglalom össze. <i>A magyar mobilitási innováció promotálása</i> céljából egyrészt a bajor-magyar együttműködés motorjaként számon tartott automobilitás területén több esemény megszervezésre került sor. A hazai innovációs környezet, valamint a ZalaZONE promotálása céljából egy nagyszabású rendezvény került megszervezésre, melyen több Magyarországon aktív bajor vállalat igazgatója, illetőleg az AUDI Hungaria Kft. igazgatótanácsának elnöke is képviseltette magát. A rendezvény kiváló alkalmat biztosított arra, hogy bajor autóipari vállalkozások képviselőit számláló közönség első kézből, a Magyarországon jelenlévő bajor érdekltségű vállalatok képviselőitől értesüljön a magyar innovációs környezetről, különösen a Zalaegerszeg melletti tesztpálya nyújtotta kapacitásokról. Továbbá ugyanezen a tématerületen a fenntartható mobilitásról szóló angol nyelvű webinárium megszervezésére került sor a BMW és Moholy-Nagy Művészeti Egyetem (MOME) előadásával, melyen több magyarországi egyetem (többek között a Debreceni Egyetem, Budapesti Corvinus Egyetem, Neumann János Egyetem és Óbudai Egyetem) oktatói képviselték magukat. A rendezvény jó lehetőséget kínált arra, hogy az egyetemek felhívják KFI kapacitásaikra a figyelmet és sor kerüljön egy eszmecsere a magyar kutatás-fejlesztés erősítésére a fenntartható mobilitás területén. A rendezvényeknek köszönhetően konkrét kapcsolatfelvételekre került sor az előadók és a résztvevők között. A külképviselet – főleg az online rendezvényt követően – ebben aktívan segédkezett, amely jelzésértékű volt arra nézve, hogy a rendezvények utáni személyes kapcsolatépítésre mennyire nagy igény mutatkozik és mekkora jelentőséggel bír. A Bajor Szabadállamban lévő magyar diákok, oktatók, kutatók megszólítása, azaz a <i>magyar tudományos közösség-építés</i> területén 2023. novemberében első ízben, de hagyományteremtő szándékkal került megszervezésre a Magyar Tudomány Ünnepe, melyen a Bajor Szabadállamban tevékenykedő oktató és kutató tartott előadást a fogadóállamban

tanuló magyar diákok számára, melynek célja a magyarsághoz és Magyarországhoz való kötődés erősítése, valamint a tudományos körökben történő magyar közösségépítés képezte. A rendkívül pozitív visszhang alapján a rendezvényre tervezettel folyó évben is sor kerül. Ugyanezen célból magyar nyelvű, vezetett látogatásra került sor Max Planck Plazmafizikai Intézetben, melyen a magyar diákok és magyar szervezetek képviselői megismerkedhettek egyrészt a garchingi intézet infrastruktúrájával és a vezető magyar kutató munkásságával, illetve kapcsolatépítésre adott lehetőséget a felek között. Továbbá folyó év tavaszán nyelvtudományi területen került sor kettős könyvbemutatóra és közösségépítő rendezvényre, melynek Magyarország Müncheni Főkonzulátusa adott otthont.

Harmadrészt a *magyar-bajor felsőoktatási tudományos együttműködés fejlesztése* céljából, egy előre meghatározott stratégia mentén, egy sor bajor felsőoktatási intézmény került személyesen felkeresésre, amely – figyelemmel arra, hogy a korábban a külképviseleten nem szolgált TÉT attasé – a külképviseleti kapcsolati tőke kialakításául is szolgált. Ezen stratégia során (a jelen beszámoló korábbi pontjában már részletezett szempontokat is figyelembe véve) sikerült élő kapcsolatot kialakítani több, olyan bajor felsőoktatási intézménnyel, melyek intenzív érdeklődést mutatnak a tudományos együttműködések iránt. Ennek hozadékeként megkezdődtek az egyeztetések a bajor és a potenciális magyar partner felsőoktatási intézmények között.

Negyedrész a *magyar kutatóhelyek és kutatás-fejlesztési infrastruktúra promotálása* céljából folyó év júniusában ugyancsak első ízben került sor a külképviseleti nyári tudománydiplomáciai délutánra, melynek idei évi mottója az Innovation in Hungary volt. E rendezvény célját a magyar innovációs ökoszisztéma, különösen pedig a szegedi ELI-ALPS, illetőleg a HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat kutatás-fejlesztési projektjeinek és kutatási infrastruktúrájának promotálása, illetőleg az említett szereplők bajor partneri kapcsolatainak megerősítése képezte. A rendezvény egyik további pozitív hozadéka, hogy a résztvevői kör jelentős részre első ízben volt külképviseletünk vendége, így a magyar tudománydiplomácia láthatósága növekszik. Továbbá a beérkezett pozitív visszajelzések alapján igény mutatkozik arra, hogy a magyar kutatóhelyek láthatóbbá váljanak a bajor partnernek számára. Erre való tekintettel a külképviselet szándékozik a rendezvényt hagyományosan, minden évben megszervezni.

Végezetül pedig a Magyarország, mint védelmi ipari helyszín, továbbá a *magyar védelmi ipari innovációs környezet promotálása* céljából került sor az „Európa védelmének erősítése – a német-magyar együttműködés” címet viselő rendezvényre. A DialogUngarn Nonprofit Kft.-vel közösen megvalósított esemény lehetőséget biztosított arra, hogy hazánk európai védelmi ipari szerepe promotálásra kerüljön. A hazai védelmi ipari innovációs környezetről, az abból fakadó lehetőségekről, illetve a gyakorlati tapasztalatokról egyrészt az N7 Holding Zrt. előadása, másrészt pedig a Magyarországon aktív német védelmi ipari vállalatok képviselői adtak számot a szakmai hallgatóság számára. A

	részvevői visszajelzések visszatérő motívuma volt a rendezvény hiánypótló jellege, amely más összefüggésbe helyezte hazánk védelmi ipari helyzetét. Erre való tekintettel a külképviselet ezen a szakterületen is szándékozik a jövőben további rendezvényt szervezni.
8. Legfontosabb bilaterális TÉT, KFI események, eredmények a beszámolási időszakban	Korábban az állomáshelyen nem szolgált tudományos és technológiai szakdiplomata, ezért a szolgálatot az alapoknál kellett kezdeni, ahol a meglévő ágazati kapcsolatokból kiindulva egy átfogó, élő és rendszerezett kapcsolati hálót volt szükséges kialakítani. Az elmúlt tíz hónap egyik legnagyobb eredménye, hogy sikerült a Bajor Szabadállamban egy, a magyar tudományosság szempontjából releváns, rendszerezett és élő kapcsolati hálót kialakítani. Továbbá elkezdődött egy pozitív irányú, szakmai párbeszéd a releváns államigazgatás szervekkel a tudományosságot érintő kérdésekben, melynek nyertesei a bajor-magyar tudományos partnerségek lesznek. Megkezdődött a magyar partnerségi kapcsolatok kialakítása szempontjából releváns bajor felsőoktatási intézmények személyes felkeresésére, több esetben már megkezdődtek az egyeztetések a bajor és a potenciális magyar partner felsőoktatási intézmények között. A rendezvények, programok, ill. személyes és virtuális egyeztetések révén sikerült összességében a magyar KFI ökoszisztéma láthatóságát érdemben növelni. Az eseményeken és programokon promotálásra került többek között a ZalaZONE, az N7 Holding Zrt., az ELI-ALPS, illetve a HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat keretében működő innovációs ökoszisztéma. Ezzel Magyarország nagyszabású tudományos (ún. zászlóshajó) műhelyei a beszámolotási időszakban bemutatkoztak a Bajor Szabadállamban. A magyar innovációs ökoszisztéma láthatóságának növekedését a beérkező megkeresések és visszajelzések volumene egyértelműen igazolja. Ennek hozadékaként mindenekelőtt konkrét projektek mentén történő együttműködések gyarapodására lehet számítani. Nem utolsó sorban a kifejezetten pozitív rezonanciájú tudományos szakmai programok hazánk általános megítélésében is pozitív hatást váltottak ki. Összegezve tehát az állomáshely tavaly augusztusi elfoglalásától számított beszámolotási időszakban tíz aktív hónapot tudunk a hátunk mögött, ahol sikerült egy jó alapot önteni a következő évek tudománydiplomáciai munkájához.

9. Korábbi tudománydiplomáciai projektek utókövetése	Az állomáshelyen korábban nem szolgált Tét attasé, ezért a kihelyezés egy érdemi változást hozott a külképviselet tudománydiplomáciai tevékenységének méretében, láthatóságában és intenzitásában. A kihelyezést megelőző időszakban ez a terület főként a gazdasági kapcsolatok keretében volt jelen, ahol a hangsúly a hidrogéntechológiára, úriparra és a smart city projektekre helyeződött. Az elkezdett együttműködések még erőteljesebb tudományos és technológiai együttműködési fókusszal folytatjuk. Ugyanakkor kiemelt prioritásnak számít a közös finanszírozású, önálló felsőoktatási intézményi projekteket illető ügyek folyamatos utókövetése. Ennek megfelelően a Regensburgi Egyetemen működő Hungaricum – Magyar Intézet esetében a beszámoltatási időszakban sikeresen sor került az együttműködési megállapodás magyar fél által kezdeményezett módosítására.
10. Éves munka számokban: • Jelentések (db) • Delegációk (db) • Saját szervezésű programok (db) • Hány magyar céget, KFI szereplőt stb. sikert partnerhez, együttműködési megállapodáshoz juttatni (db) • egyéb számszerűsíthető eredmény	Az állomáshely tavaly augusztusi elfoglalásától számított 10 hónapos beszámoltatási időszakban több, mint 100db jelentés elkészítésében működtem közre, melyből közel 60db önálló jelentés volt. Továbbá a beszámoltatási időszakban 7db delegáció kiutazására került sor, melyből 2db miniszteri delegáció volt, valamint ezen kívül közel 30db külképviseleti programelem megvalósításában vettem részt, melyből 14db programot önállóan szerveztem meg. Utókövetések és visszajelzések alapján több tucat kapcsolatfelvételre került sor, melyből 3db magyar egyetem érintett. Továbbá számos, a fogadó állam tudományos és technológia területét érintő eseményen vettem részt (pl. az e-fuels, a hidrogéntechológia vagy az elektromobilitás területén), melyek a magyar relevanciával bíró kapcsolati háló kialakításában is hasznosulnak. Jelenleg pedig további 4db bajor kutatóhellyel ill. felsőoktatási intézménnyel történő magyar partnerség kialakítására irányuló egyeztető tárgyalás áll előkészítés alatt.
11. Felvetések, tapasztalatok, javaslatok	A kapcsolati háló kialakítása során azt a következtetést lehetett levonni, hogy a virtuális térben épített kapcsolatrendszer továbbra sem tudja pótolni a személyesen kialakított vagy ápolott kapcsolatot. Ezért külképviseletünk a továbbiakban is a személyes, közvetlen kapcsolatépítésre helyezi a hangsúlyt, amely eddig tapasztalatunk alapján az állomáshelyen dinamikájában is más intenzitású kapcsolatok kialakítását eredményezni.

	Tapasztalat alapján a bajor fél a projektalapú együttműködésekben érdekelt, szemben a keretmegállapodásokon alapuló együttműködésekkel, ezért a továbbiakban még erőteljesebben ilyen irányú megközelítésben keressük meg a releváns szereplőket.
12. Tervek a következő beszámoltatási időszakra	Általános és folyamatos cél a kapcsolati háló ápolása és továbbfejlesztése, amely a fentiekben részletezettek okán tapasztalatunk szerint elsősorban személyes formában vezet sikerre. Ezen belül is kiemelt cél, a kiemelt kutatási infrastruktúrát üzemeltető társaságok müncheni központjaival fenntartott kapcsolat továbbfejlesztése. Folytatni kívánjuk a bajor tudománypolitikai döntéshozókkal elkezdett kifejezetten pozitív irányba mutató szakmai párbeszédet. Ehhez kapcsolódóan kiemelt cél a közös finanszírozású együttműködési megállapodások meghosszabbítása is. További kiemelt cél, a bajor felsőoktatási intézmények felkeresésének folytatása olyan ütemben, hogy a kiküldetés végére valamennyi magyar partnerség szempontjából releváns bajor felsőoktatási intézménnyel a személyes egyeztetésre sor kerüljön. Ezt a tevékenységet az felsőoktatástól függetlenül működő kutatóhelyekre is ki fogjuk terjeszteni. A beszámoltatási időszakban első ízben, de hagyományteremtő szándékkal megszervezett Magyar Tudomány Ünnepe, illetve Nyári tudománydiplomáciai délutánt a rendkívül pozitív visszahangra tekintettel újra meg szeretnénk rendezni. Tovább kívánjuk növelni a magyar KFI ökoszisztéma láthatóságát és a bajor és magyar fél közötti együttműködés intenzitását, ezért olyan programok megszervezése tervezett, amelyek elismert bajor innovációs szereplőkkel társ-szervezésben valósulnak meg. Ezen célhoz igazodóan a Bajor Szabadállamban is kiállításra kerül a Smart Hungary 2.0 kiállítás, valamint – figyelemmel a Hightech Agenda Bayern (HTA) innovációs beruházási program sarokpontjaira – tervezünk egy mesterséges intelligenciakutatás magyarországi ökoszisztémáját bemutató és promotáló rendezvényt, valamint tervezünk egy innovatív magyar startup-ok nemzetközi promotálását célzó rendezvényt. Ugyanakkor a Bajor Szabadállamban rendezett tematikus innovációs vásárok vonatkozásában kívánunk érdemi magyar jelenlétet megvalósítani. Tovább kívánjuk erősíteni a bajor intézetekben dolgozó magyar vagy magyar származású kutatók hálózatát és kapcsolódási pontjaikat Magyarországhoz, illetve a magyar innovációs ökoszisztémához.

	A beszámoltatási időszak egyik legfontosabb magyar vonatkozású tudományos eseménye prof. dr. Krausz Ferenc munkásságának Nobel-díjjal való elismerése képezte. A rangos elismeréssel párosuló megkülönböztetett figyelemnek köszönhetően a budapesti Molekuláris- Ujjlenyomat Kutató Központ (CMF) a Bajor Szabadállamban számos helyen került a tágabb nyilvánosság számára láthatóvá. A külképviselőnek, illetőleg a magyar orvostudománynak és magyarországi orvosképzésnek további rezonanciát kíván biztosítani egy közeljövőben megszervezendő eseménnyel.